

TEN GELEIDE BIJ EDITIE 2026

Inleiding

Voor u ligt de nieuwe editie van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen (Rjk-bundel). Deze editie is van toepassing voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2026.

Editie 2026

Zoals eerder aangekondigd, in RJ-Uiting 2022-10, heeft de Raad voor de Jaarverslaggeving besloten om ontwerp-Richtlijnen voortaan uitsluitend via RJ-Uitingen te publiceren. Daardoor zijn er geen ontwerp-Richtlijnen meer opgenomen in deze jaareditie van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen. De RJ beoogt hiermee meer duidelijkheid te verschaffen, hetgeen ook is verduidelijkt in paragraaf A1.1 Inleiding in de alinea's A1.106 en A1.107.

Tevens is besloten de editie voortaan aan te duiden met het (verslag)jaar waarop deze van toepassing is. Omdat deze editie van toepassing is op verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2026, betreft dit 'editie 2026'.

Conform de vorige edities geldt dat in deze Richtlijnen de meest voorkomende onderwerpen en situaties voor kleine rechtspersonen worden behandeld. Voor bepaalde onderwerpen of situaties wordt verwezen naar de RJ-bundel voor grote en middelgrote rechtspersonen. Voor onderwerpen en situaties die niet expliciet dan wel door middel van een verwijzing in de Richtlijnen zijn opgenomen moet de rechtspersoon zelf een verwerkingswijze kiezen die relevante en betrouwbare verslaggeving oplevert voor de besluitvorming van gebruikers van de jaarrekening. Hierbij moeten de algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling mede in acht worden genomen.

Wijzigingen in editie 2026

Een verticale streep is in de kantlijn toegevoegd bij de alinea's die ten opzichte van jaareditie 2025 inhoudelijk zijn gewijzigd. Indien geen verticale streep is geplaatst, betreft het geen nieuwe of inhoudelijk gewijzigde alinea.

In dit Ten geleide worden de wijzigingen die in editie 2026 zijn doorgevoerd kort toegelicht. Dit wordt achtereenvolgens als volgt behandeld:

- overzicht verwerking RJ-Uitingen in deze bundel;
- enkele belangrijke wijzigingen per hoofdstuk.

Zoals hieronder nader wordt uiteengezet zijn in het kader van het beter toegankelijk maken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen (Rjk-bundel) diverse hoofdstukken (A2, A3, A4, A8, B2, B10 en B18) geanalyseerd. Daarbij werd geconstateerd dat de RJ-bundel op diverse ook voor het MKB-relevante onderwerpen nadere toelichting verschaft op bestaande wet- en regelgeving die ook nuttig wordt geacht voor de toepassing van de Rjk-bundel. Om die reden is dergelijke nadere duiding nu ook opgenomen in deze Rjk-bundel editie 2026, dan wel is een verwijzing opgenomen naar de specifieke alinea's in de RJ-bundel. Het oogmerk hiervan is de Rjk-bundel meer relevant en zelfstandiger leesbaar te maken voor de belangrijkste gebruikers van de Rjk-bundel: de MKB-praktijk.

Verwerking RJ-Uitingen in deze bundel

RJ-Uitingen zijn wijzigingen in de Richtlijnen, welke na publicatie in de eerstvolgende jaareditie van de Richtlijnen zijn opgenomen. De RJ-Uitingen worden gepubliceerd op de RJ-website. Bij de publicatie van ontwerp-Richtlijnen wordt de mogelijkheid geboden om daarop commentaar te leveren. Vervolgens worden deze ontwerp-Richtlijnen, na verwerking van alle eventueel binnengekomen commentaren, omgezet in definitieve Richtlijnen. Deze definitieve Richtlijnen verschijnen in RJ-Uitingen en worden in de eerstvolgende jaareditie van de RJ-bundel en/of RJk-bundel opgenomen. Na opname in de bundel hebben de RJ-Uitingen geen zelfstandige betekenis meer.

Het uitbrengen van een RJ-Uiting is bedoeld ter verduidelijking of interpretatie van bestaande Richtlijnen dan wel voor aanpassingen in of nieuwe Richtlijnen (of voorstellen daartoe). De RJ beoogt hiermee adequaat te kunnen reageren op ontwikkelingen in en vragen vanuit het maatschappelijk verkeer.

In deze bundel zijn alle van toepassing zijnde RJ-Uitingen verwerkt met inachtneming van eventueel binnengekomen commentaar.

Benadrukt wordt dat enkele RJ-Uitingen niet zijn verwerkt in deze bundel, omdat deze geen invloed hebben (gehad) op de inhoud van deze bundel maar bijvoorbeeld nadere uitleg bevatten. Dit betreft bijvoorbeeld:

- RJ-Uiting 2018-7: Overwegingen ten aanzien van de verwerkingswijze van cryptocurrencies in de jaarrekening.

Overzicht RJ-Uitingen die zijn verwerkt in deze bundel editie 2026

In deze editie zijn de RJ-Uitingen verwerkt die zijn verschenen van september 2024 tot september 2025. Voor iedere RJ-Uiting is de ingangsdatum van de wijzigingen vermeld. In overeenstemming met alinea 107 van hoofdstuk A1 'Inleiding, status, doelstellingen en uitgangspunten' wordt eerdere toepassing aanbevolen, tenzij in de Richtlijn of RJ-Uiting anders is vermeld.

RJ-Uiting	Titel	Hoofdstuk	Ingangsdatum
2024-22	Verwerking van wijzigingen in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG	RJk C3 RJk M2	1 januari 2024
2025-1	Verhoging grensbedrag kleine fondsenwervende organisaties	RJk C2	1 januari 2025
2025-2	Latente belastingen bij eerste verwerking van bepaalde activa en/of verplichtingen	RJk B15	1 januari 2026
2025-3B	Voorstellen tot aanpassing van Richtlijnen naar aanleiding van ontvangen commentaren op de RJk-bundel (jaareditie 2025)	Meerdere hoofdstukken	1 januari 2025
2025-7	Voorstellen tot aanpassingen diverse hoofdstukken RJk-bundel (A2, A3, A4, A8, B2, B10 en B18)	Meerdere hoofdstukken	1 januari 2026

Enkele belangrijke wijzigingen per hoofdstuk

Hieronder vindt u een korte toelichting op belangrijke wijzigingen per hoofdstuk. Voor meer informatie verwijzen we u naar de Ten Geleides van de RJ-Uitingen die in de periode januari tot en met augustus 2025 zijn gepubliceerd en terug te vinden zijn op de RJ-website (www.rjnet.nl).

Algemeen

Zoals hierboven genoemd en gedetailleerd beschreven in RJ-Uiting 2025-7 zijn in het kader van de toegankelijkheid van de Rjk-bundel aanpassingen doorgevoerd in de volgende hoofdstukken:

- A2 'Verwerking en waardering';
- A3 'Stelselwijzigingen, schattingswijzigingen en fouterstel';
- A4 'Gebeurtenissen na balansdatum';
- A8 'Winstbestemming en verwerking van het verlies';
- B2 'Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen';
- B10 'Voorzieningen en niet in de balans opgenomen verplichtingen'; en
- B18 'Toelichting'.

De aanpassingen zijn erop gericht de toegankelijkheid van deze hoofdstukken te verbeteren en om de Rjk-bundel meer relevant te maken voor de MKB-praktijk. Met deze aanpassingen zijn uitsluitend verduidelijkingen aangebracht, er zijn geen inhoudelijke wijzigingen beoogd.

Deze wijzigingen (in editie 2026) komen neer op het volgende:

1. Verduidelijkt is wat de relatie is tussen het Besluit modellen jaarrekening en de criteria voor (afzonderlijke) vermelding van gegevens (alinea 114 van hoofdstuk A2.1);
2. Aanbeveling om het Besluit modellen jaarrekening toe te passen in de situatie dat toepassing daarvan niet is voorgeschreven (alinea 114a van hoofdstuk A2.1);
3. Voorbeelden toegevoegd van gebeurtenissen of omstandigheden die afzonderlijk of tezamen mogelijk een indicatie vormen dat sprake is van materiële onzekerheid over de continuïteit (alinea 214a van hoofdstuk A2.2);
4. Voorbeelden toegevoegd van schattingen ter verduidelijking van wat kwalificeert als een schattingswijziging (alinea 202 van hoofdstuk A3.2);
5. Verduidelijkt dat een schattingswijziging niet retrospectief mag worden verwerkt (alinea 205 van hoofdstuk A3.2);
6. Voorbeelden toegevoegd van de verwerking van de effecten van fouterstel en stelselwijzigingen in een (op vrijwillige basis) opgenomen mutatieoverzicht van het eigen vermogen (alinea 106 van hoofdstuk A3.1, alinea 305 van hoofdstuk A3.3 en bijlage bij hoofdstuk A3);
7. Schema opgenomen van gebeurtenissen na balansdatum met de van toepassing zijnde termijnen en de gevolgen voor de verwerking (bijlage 1 van hoofdstuk A4);
8. Bepaling opgenomen omtrent de presentatie van preferent dividend en een voorbeeld toegevoegd van een balans vóór winstbestemming, waarbij het preferent aandelenkapitaal wordt gepresenteerd onder het eigen vermogen en het preferent dividend wordt gepresenteerd als schuld (alinea 109 en bijlage 2 van hoofdstuk A4);
9. Benadrukt is dat in de opgemaakte balans de mutaties in de reserves worden verwerkt die op grond van wettelijke en statutaire bepalingen behoren te worden aangebracht (alinea 101 van hoofdstuk A8);
10. Voorbeelden opgenomen van: vervaardigings- en overige rechtstreeks toerekenbare kosten, niet in de kostprijs/boekwaarde van een actief te verwerken kosten en voor kosten van groot onderhoud (alinea's 107 en 107c van hoofdstuk B2.1);

11. Verwijzingen opgenomen naar de RJ-bundel voor voorbeelden van: vastgoedbeleggingen en het aanmerken van gemengd gebruik als vastgoedbelegging (alineea 201 van hoofdstuk B2.2);
12. Verduidelijkt dat geen voorziening mag worden gevormd voor assurantie eigen risico en dat specifieke bepalingen over voorzieningen, niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen in andere hoofdstukken prevaleren boven de algemene bepalingen in hoofdstuk B10 (alineea's 103 en 104a van hoofdstuk B10.1);
13. Nadere invulling gegeven aan de te hanteren disconteringsvoet waartegen een voorziening contant moet worden gemaakt (alineea 106 van hoofdstuk B10.1);
14. Voorbeelden opgenomen van te overwegen toelichtingen voor iedere categorie voorzieningen (alineea 109a van hoofdstuk B10.1);
15. Bepalingen omtrent en voorbeelden van niet in de balans opgenomen activa toegevoegd (hoofdstuk B10.3); en
16. Bepalingen inzake dienstverlening uit hoofde van concessies zijn vervallen, omdat deze dienstverlening door kleine rechtspersonen naar verwachting niet plaatsvindt (hoofdstuk B18.3).

Daarnaast is een (dubbel) opgenomen bepaling vervallen (alineea A2.212a) en zijn in de diverse hoofdstukken de verwijzingen naar de RJ-bundel concreter vorm gegeven, door naar specifiek van toepassing zijnde alineea's te verwijzen.

Op basis van alineea 301 van hoofdstuk M1 'Microrechtspersonen' is het bovengenoemde voor zover het betrekking heeft op verwerkings- en waarderingsaspecten ook van toepassing voor microrechtspersonen.

M2 Micro zorgaanbieders

Zoals beschreven in RJ-Uiting 2024-22 is na hoofdstuk M1 'Microrechtspersonen' een nieuw hoofdstuk M2 'Micro zorgaanbieders' toegevoegd. Dit als gevolg van de introductie van de nieuwe categorie micro zorgaanbieders in (artikel 2 lid 1 van) de Regeling openbare jaarverantwoording WMG.

B15 Belastingen naar de winst

Zoals beschreven in RJ-Uiting 2025-3 is in hoofdstuk B15 'Belastingen naar de winst' in twee alineea's (alineea's B15.105 en 106) verduidelijkt dat er in een specifieke situatie geen latente belastingverplichting of -vordering behoeft te worden opgenomen voor belastbare of verrekenbare tijdelijke verschillen. Namelijk in de situatie dat sprake is van de eerste verwerking van een actief of verplichting in een transactie die: a) geen overname is waarop hoofdstuk 216 'Fusies en overnames' van toepassing is, b) op het moment van de transactie geen invloed heeft op het commerciële en fiscale resultaat, en c) op het moment van de transactie niet leidt tot gelijke belastbare en verrekenbare tijdelijke verschillen. Tevens is (in alineea's B15.105 en 106) een verplichte uitzondering toegevoegd voor het vormen van een latentie bij eerste verwerking van (negatieve) goodwill die is ontstaan bij een overname.

C2 Kleine fondsenwervende organisaties

Zoals beschreven in RJ-Uiting 2025-1 is in hoofdstuk C2 'Kleine fondsenwervende organisaties' (alineea C2.101 en 101a) een gewijzigde categorie-indeling toegevoegd zoals opgenomen in de Erkenningsregeling Goede Doelen. Met ingang van 1 januari 2025 is het grensbedrag van de 'kleine fondsenwervende organisatie' aangepast (van € 500.000) naar € 1.000.000. Het verhoogde grensbedrag is van toepassing voor verslagjaren die

aangevangen zijn op of na 1 januari 2025, maar mag ook worden toegepast voor verslagjaren die aangevangen zijn op of na 1 januari 2024.

C3 Kleine zorgaanbieders

Zoals beschreven in RJ-Uiting 2024-22 zijn in hoofdstuk C3 'Kleine zorgaanbieders' enkele aanpassingen doorgevoerd als gevolg van wijzigingen in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. Zo is (in alinea C3.101) verduidelijkt welke regeling van toepassing is op de jaarverslaggeving van een rechtspersoon die naast zorg of zorg/jeugdhulp (combinatie-instelling) tevens bekostigd onderwijs levert.

Redactionele wijzigingen

Zoals beschreven in RJ-Uiting 2025-3B zijn in enkele alinea's in deze Rjk-bundel redactionele wijzigingen doorgevoerd, onder meer naar aanleiding van ontvangen commentaren.

Commentaar

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) nodigt uit tot het inzenden van reacties en commentaren op deze editie Richtlijnen voor micro- en kleine rechtspersonen (Rjk-bundel), bij voorkeur per e-mail via secretariaat@rjnet.nl.

Reacties en commentaren zullen in aanmerking worden genomen door de RJ. Deze worden door de RJ als openbare informatie behandeld en op de RJ-website gepubliceerd, tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Contactgegevens secretariaat:

Mercuriusplein 3
2132 HA Hoofddorp
telefoon: +31 (0)88-4960391
e-mail: secretariaat@rjnet.nl
website: www.rjnet.nl